

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-07-04 /2013
P/13/018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/018 – Przygotowanie wybranych gmin do wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	1. Bogumiła Leszczyńska-Konczanin, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87310 z dnia 28 czerwca 2013 r. 2. Mariusz Kniat, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 87320 z dnia 15 lipca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Wymiarki, ul. Księcia Witolda 5, 68-131 Wymiarki, (dalej: <i>Urząd</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anita Staszkwian, Wójt Gminy Wymiarki od dnia 27 grudnia 2010 r. (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości¹, przygotowanie gminy Wymiarki (dalej: *gmina*) do wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi².

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadniają działania podjęte przez gminę w celu wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, które pozwoliły na uruchomienie tego systemu w wymaganym terminie, tj. z dniem 1 lipca 2013 r.

W sposób właściwy zorganizowano pracę Urzędu do wykonywania zadań w skontrolowanym zakresie. Zadania przypisano konkretnej komórce organizacyjnej, a w ramach tej komórki przeszkolonym pracownikom. Rzetelnie przeprowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną wśród mieszkańców gminy na temat ich praw i obowiązków dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi.

W ustawowych terminach gmina uregulowała zagadnienia związane z gospodarowaniem odpadami, z jednym wyjątkiem dotyczącym nie określenia warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Przyjęte uchwały nie wymagały rozstrzygnięć nadzorczych.

W wymaganym terminie, tj. do 1 lipca 2013 r., dokonano w trybie przetargu nieograniczonego, wyboru podmiotu odbierającego odpady komunalne.

Sposób ewidencjonowania skarg był zgodny z obowiązującymi przepisami.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

² kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy w Urzędzie związanej z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w tym wywiązywania się z obowiązku przeprowadzenia kampanii informacyjnej na temat praw i obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie organizacji odbierania odpadów.

Opis stanu faktycznego

Gmina posiada adekwatny do aktualnej struktury organizacyjnej regulamin organizacyjny, w którym zadania z zakresu gospodarowania odpadami zostały określone i przypisane jednej z komórek organizacyjnych Urzędu - Referatowi Rolnictwa, Leśnictwa Gospodarki Przestrzennej i Gospodarki Odpadami (dalej: *Referat*). W ramach Referatu zadania gospodarowania odpadami komunalnymi wykonywało dwóch pracowników w oparciu o przypisane im zakresy obowiązków. Pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

(dowód: akta kontroli str. 16-41)

Gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęci zostali wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych.

Na terenie gminy zorganizowano punkt selektywnego odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, wyznaczono także punkty zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Na terenie gminy nie funkcjonuje regionalna instalacja do przetwarzania odpadów. Gmina użytkuje razem z innymi gminami należącymi do Łużyckiego Związku Gmin wspólną instalację położoną w Żarach. W celu jej prowadzenia oraz budowy nowej instalacji został utworzony Zakład Gospodarowania Odpadów Spółka z o.o., w którym udziały, obok Łużyckiego Związku Gmin oraz 14 gmin położonych w powiecie żarskim i żagańskim, posiada również gmina Wymiarki. W dniu 11.01.2013 r. Spółka podpisała umowę na zaprojektowanie i budowę nowej instalacji w Marszowie (gmina wiejska Żary). Termin wykonania umowy został wyznaczony na 1.498 dni od daty podpisania umowy. Budowa instalacji została uwzględniona w wojewódzkim planie gospodarki odpadami na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 r.

(dowód: akta kontroli str. 16-41)

Gmina wywiązała się z ustawowego obowiązku prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³ (zwanej dalej „u.c.p.g” lub „ustawą”). Informacje przekazywane były mieszkańcom poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu, ich wywieszanie na tablicy ogłoszeń Urzędu, organizowanie spotkań informacyjnych w sołectwach oraz dostarczanie ulotek informacyjnych.

Gmina wywiązała się z również z obowiązku udostępnienia na stronie internetowej oraz w sposób zwyczajowy przyjęty informacji dotyczących gospodarowania odpadami, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. a-e) u.c.p.g.

(dowód: akta kontroli str. 16-41)

Przystępując do przygotowania systemu gospodarowania odpadami, dokonano analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymogiem art. 3 ust. 2 pkt 10 lit. a-g) u.c.p.g., przy czym fakt dokonania tej analizy nie został potwierdzony na piśmie. Analizy te wykorzystywane były m.in. do sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami za rok 2012, kalkulacji wysokości opłaty pobieranej od mieszkańców gminy za gospodarowanie odpadami komunalnymi sporządzonej w 2012 r.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 391 ze zm.

oraz przy przygotowaniach procesu wyboru podmiotu odbierającego odpady komunalne od mieszkańców gminy.

(dowód: akta kontroli str. 16-41)

Anita Staszko - Wójt Gminy wyjaśniła, że: *Faktycznie w gminie brak jest pisemnego, potwierdzenia dokonania analizy pod kątem weryfikacji możliwości organizacyjnych i technicznych gminy w zakresie gospodarki odpadami. Wynika to, przede wszystkim z nieprecyzyjnej normy dotyczącej obowiązku dokonywania tej analizy, która nie określa formy, w jakiej ta analiza ma być dokonana.*

(dowód: akta kontroli str. 81-82)

Przed ustaleniem przez Radę Gminy stawek opłaty za gospodarowanie odpadami, dokonano analizy (kalkulacji) wysokości opłaty w oparciu o planowane roczne koszty realizacji tego zadania. Do analizy wykorzystano m.in.: liczbę mieszkańców gminy, ilość wytwarzanych odpadów komunalnych, sezonowość odpadów, stawki opłat obowiązujące w 2012 r. oraz koszty deponowania odpadów na składowisku, transport, koszty administracyjne, obsługi programu, kampanii edukacyjnej, budowy i utrzymania punktu selektywnej zbiórki odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 16-41)

Zarządzanie nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi wspomagał zakupiony w 2013 r. system informatyczny – *Pakiet dla administracji* autorstwa firmy Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM. Umożliwiał on m.in. ewidencjonowanie danych ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, dokonywanie przypisów należności, bieżącą kontrolę poziomu wnoszonych opłat.

(dowód: akta kontroli str. 42-59)

Na przygotowanie nowego systemu odbioru odpadów komunalnych, gmina w latach 2012-2013 (I połowa) wydatkowała ogółem kwotę 47.658 zł.

(dowód: akta kontroli str. 15)

W okresie objętym kontrolą gmina nie była kontrolowana przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w zakresie wdrażania nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

(dowód: akta kontroli str. 16-41)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W Urzędzie nie sporządzono na piśmie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 10 u.c.p.g. Zdaniem NIK, jest to niezbędne dla prawidłowej kontroli zarządczej w omawianym obszarze. Brak śladu rewizyjnego utrudnia bowiem odtworzenie podjętych decyzji. Nie ma też możliwości oceny rzetelności przeprowadzonej analizy i jej wyników.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Organizacja odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w tym uchwalanie prawa lokalnego dotyczącego organizacji gospodarowania odpadami.

Rada Gminy zgodnie z przepisami:

- 1) art. 4 ust. 1 i ust. 3 u.c.p.g., w dniu 28 grudnia 2012 r. uchwaliła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy⁴, po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu. Rada Gminy dostosowała regulamin do wymagań wojewódzkiego planu gospodarki odpadami⁵. W regulaminie zawarto wszystkie zasady dotyczące utrzymania czystości i porządku w gminie, określone w art. 4 ust. 2 pkt 1-8 cytowanej ustawy;
- 2) art. 6n ust. 1 pkt 1 u.c.p.g., w dniu 28 grudnia 2012 r.⁶ określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w której zawarto m.in. wymagane informacje dotyczące: objaśnienia sposobu jej wypełnienia, pouczenia, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego oraz informację o terminach i miejscu składania deklaracji. Deklaracja zostały doręczone wszystkim właścicielom zamieszkałych nieruchomości na adres zamieszkania za potwierdzeniem odbioru. Ponadto deklaracje można było uzyskać osobiście w siedzibie Urzędu;
- 3) art. 6r ust. 3 u.c.p.g., w dniu 28 grudnia 2012 r.⁷ określiła szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów. W uchwale określono wymagane dane, tj. rodzaje i ilość odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości, częstotliwość ich odbioru oraz sposób świadczenia usług przez punkt selektywnego zbierania tych odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 62-79)

- 4) art. 6k ust. 1 pkt 1 i 2 u.c.p.g., w dniu 28 grudnia 2012 r.⁸ dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustaliła wysokości tej opłaty (11 zł miesięcznie od każdego mieszkańca za odpady niesegregowane i 8 zł – za odpady segregowane, bez jakichkolwiek ulg). Zgodnie z art. 6k ust. 2 pkt 1-4 powołanej ustawy, Rada Gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wzięła pod uwagę: a) liczbę mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy (2.332 osób), b) ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych (0,19 Mg rocznie przez jednego mieszkańca – łącznie 450 Mg), c) koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2 (miesięcznie: 49,5 tys. zł, rocznie: 594,5 tys. zł rocznie) oraz fakt, iż na terenie gminy nie występują przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie lub sezonowo.

Do wejścia w życie nowego systemu gospodarki odpadami na terenie gminy odpady były odbierane przez dwóch przedsiębiorców, tj.: Przedsiębiorstwo Komunalne „PEKOM” S.A. z siedzibą w Żarach oraz TEW Gospodarowanie Odpadami sp. z o.o. z siedzibą w Kielczu. Według danych Urzędu, nowe stawki w porównaniu do dotychczas obowiązujących różniły się w następujący sposób⁹:

- za odpady komunalne odbierane w sposób nieselektywny nowa stawka (11 zł) była o 37,5% wyższa od stawki stosowanej przez TEW i o 4,8% wyższa od stosowanej przez PEKOM.
- za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny nowa stawka (8 zł) była na poziomie opłaty stosowanej przez TEW i o 23,8% niższa od stosowanej przez PEKOM.

⁴ Uchwała Rady Gminy Nr XXIII/125/2012 z dnia 28.12.2012 r. (ogłoszona Dz. U. Woj. Lub. z 2013, poz. 296), zm. uchwałą Rady Gminy z dnia 21.03.2013r. Nr XXVII/150/2013 (ogłoszona Dz. U. Woj. Lub. z 2013, poz. 894).

⁵ Wojewódzki plan gospodarki odpadami został opublikowany w Dz. U. Woj. Lub. z 2012 r., poz. 1835.

⁶ Uchwała Rady Gminy Nr XXIII/129/2012 z 28.12.2012 (ogłoszona Dz. U. Woj. Lub. z 2013, poz. 288).

⁷ Uchwała Rady Gminy Nr XXIII/128/2012 z 28.12.2012 (ogłoszona w Dz. U. Woj. Lub. z 2013, poz. 284), zm. uchwałą Rady Gminy z 21.03.2013 Nr XXVI/151/2013 (ogłoszona w Dz. U. Woj. Lub. z 2013, poz. 895).

⁸ Uchwała Rady Gminy Nr XXIII/126/2012 z 28.12.2012 (ogłoszona w Dz. U. Woj. Lub. z 2013, poz. 286).

⁹ Do 30.06.2013 mieszkańcy ponosili koszt wywozu nieczystości według jednej stawki - odpady zmieszane.

- 5) art. 61 ust. 1 u.c.p.g., w dniu 28 grudnia 2012 r.¹⁰ określiła wymogi w zakresie terminu (do 15 dnia każdego miesiąca), częstotliwości (co miesiąc) i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (przelewem lub gotówkowo w kasie Urzędu).

(dowód: akta kontroli str. 16-41, 62-79)

Wszystkie ww. uchwały Rady Gminy, zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹¹, zostały przekazane organowi nadzoru - wojewodzie lubuskiemu. Nie dopełniono natomiast obowiązku wynikającego z art. 90 ust. 2 ww. ustawy oraz z uchwały Nr 10/2012 z dnia 27 września 2012 r. Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych (RIO) w sprawie przekazania do RIO w Zielonej Górze uchwał dotyczących:

- wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania stawki takiej opłaty,
- terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- określania wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.

Zaniechanie to, wynikało z zastosowania się do komunikatu Prezesa RIO w Zielonej Górze z dnia 17.12.2012 r., który kierując się opinią Ministra Administracji i Cyfryzacji (z 6.12.2012r.) poinformował wszystkie gminy województwa lubuskiego, że właściwym organem nadzoru dokonującym oceny legalności wszystkich uchwał podejmowanych przez rady gminy w trybie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, jest wojewoda lubuski.

W toku badania legalności ww. uchwał, organ nadzoru nie stwierdził niezgodności tych uchwał z prawem powszechnie obowiązującym – brak rozstrzygnięć nadzorczych wydanych w trybie i na zasadach określonych w przepisach ustawy o samorządzie gminnym.

(dowód: akta kontroli str. 62-79)

Wbrew nakazowi określonymu w art. 6n ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. w związku z art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw¹², do 30.06.2013 r. nie określono w drodze uchwały Rady Gminy warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

(dowód: akta kontroli str. 69-70)

Zgodnie z § 3 uchwały Rady Gminy Nr XXIII/129/2012 z 28 grudnia 2012 r. termin składania deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyznaczono do 1 maja 2013 r. Do dnia zakończenia kontroli NIK terminu tego nie przedłużano. Z prowadzonej ewidencji deklaracji wynika, że spośród 627 właścicieli nieruchomości zobowiązanych do złożenia deklaracji w terminie przewidzianym w uchwale, deklaracje złożyło 507 (tj. 80,9%), natomiast wszyscy pozostali właściciele (120) złożyli deklaracje przed 1 lipca 2013 r. Z dniem rozpoczęcia funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina posiadała zatem deklaracje od wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Selektywne zbieranie odpadów komunalnych zadeklarowało 161 właścicieli (25,7% ogółu właścicieli), natomiast pozostałych 466 wybrało nieselektywne zbieranie odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 7-10, 69-80)

W regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy określono rodzaj wszystkich odpadów komunalnych podlegających segregowaniu. Ustalenia te przekazano mieszkańcom gminy m.in. poprzez zamieszczenie informacji w tym zakresie na tablicy

¹⁰ Uchwała Rady Gminy Nr XXIII/127/2012 z 28.12.2012 (ogłoszona w Dz. U. Woj. Lub. z 2013, poz. 285).

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 594

¹² Dz. U. Nr 152, poz. 897 ze zm.

ogłoszeń, na stronie internetowej Urzędu, kolportowanie ulotek informacyjnych oraz w trakcie spotkań soleckich.

(dowód: akta kontroli str. 62-79)

Przeprowadzone przez NIK badania ankietowe na próbie 10 mieszkańców gminy, dotyczące stopnia ich satysfakcji z przygotowania gminy do wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykazały m.in., że:

- wszyscy ankietowani uznali, że posiadają wiedzę o obowiązkach ciążyących na mieszkańcach w związku z przejściem gospodarki odpadami komunalnymi przez gminę, w tym o sposobie selekcjonowania odpadów komunalnych, a informacja o zmianie sposobu odbioru odpadów komunalnych była wystarczająca,
- ośmiu ankietowanych stwierdziło, że posiada informację o punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zaś dwóch stwierdziło, że nie posiada tej informacji
- wszyscy ankietowani uznali, że posiadają informacje o podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, a dziewięciu – o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny z gospodarstw domowych,
- każdy z ankietowanych stwierdził, że zna stawki opłat za odpady komunalne zbierane selektywnie lub nieselektywnie,
- dziewięciu ankietowanych było zadowolonych z jakości obsługi w Urzędzie w zakresie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a jeden był niezadowolony z tej obsługi.

(dowód: akta kontroli str. 96-115)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Rada Gminy nie określiła w drodze uchwały, w wymaganym terminie do 30.06.2013 r., warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej, co stanowiło naruszenie art. 6n ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, w związku z przepisem art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Na skutek tej nieprawidłowości mieszkańcy gminy zostali pozbawieni możliwości składania ww. deklaracji drogą elektroniczną.

(dowód: akta kontroli str. 69-70)

Anita Staszko – Wójt Gminy wyjaśniając przyczyny nieprzygotowania – stosownie do przepisu art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹³ – projektu przedmiotowej uchwały wyjaśniła, że: *Nie zdążyliśmy dokonać zmiany do końca czerwca 2013r., ponieważ uznaliśmy za stosowne wprowadzić postanowienia dotyczące składania deklaracji drogą elektroniczną wraz z ewentualnymi zmianami wysokości opłat za gospodarowanie odpadami. Zmiany wysokości opłat byłyby spowodowane wynikiem postępowania przetargowego na odbiór i zagospodarowanie odpadów. W związku z nie wprowadzaniem zmian w wysokości opłaty, termin przyjęcia uchwały dotyczącej warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej nie został dotrzymany. Zostanie on przygotowany w najbliższym czasie po przeprowadzeniu wstępnej analizy naszego systemu informatycznego pod kątem przyjmowania deklaracji drogą elektroniczną.*

(dowód: akta kontroli str. 81-82)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

¹³ Dz. U. z 2013 r., poz. 153 ze zm.

3. Wybór podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

Opis stanu faktycznego

Stosownie do przepisu art. 6d ust. 1 i art. 6g ustawy u.c.p.g., wybór podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady komunalne nastąpił w trybie przetargu nieograniczonego.

Rada Gminy nie podjęła uchwały o podziale gminy na sektory w związku z faktem, iż liczba mieszkańców gminy nie przekracza 10.000.

Wybór wykonawcy poprzedzony został przeprowadzeniem trzech postępowań, przy czym dwa z nich¹⁴ zostały unieważnione na podstawie przepisu art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁵ (Pzp) – cena najkorzystniejszej oferty przekraczała kwotę, którą zamawiający przeznaczył na sfinansowanie zamówienia¹⁶.

Ogłoszenie przetargu zakończonego wyborem wykonawcy nastąpiło w dniu 12.06.2013 r., a wybór wykonawcy nastąpił 20.06.2013 r. W przetargu wziął udział jeden podmiot, który nie był spółką z udziałem gminy. Zamawiający wybrał wykonawcę, zgodnie z art. 91 ust. 1 Pzp, na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w SIWZ. O wyborze oferty zdecydowała najniższa cena (kryterium 100%). Wybrany wykonawca posiadał wpis do rejestru działalności regulowanej, w zakresie objętym zamówieniem publicznym. Przetarg wygrało Przedsiębiorstwo Komunalne „PEKOM” S.A. z siedzibą w Żarach.

Przekazywana i udostępniana potencjalnym wykonawcom SIWZ zawierała wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 6d ust. 4 ustawy u.c.p.g. oraz art. 36 Pzp.

Z wybranym przedsiębiorcą Wójt zawarła umowę w dniu 25.06.2013 r. na okres obowiązywania od 1.07.2013 do 31.12.2014 za łączną kwotę wynagrodzenia 351.260,28 zł, zgodną z wynagrodzeniem ofertowym. Celem zabezpieczenia należytego wykonania umowy wykonawca wniósł 8% wartości ceny ofertowej, tj. 28,1 tys. zł w formie gwarancji ubezpieczeniowej.

W toku postępowania przetargowego żaden podmiot nie skorzystał ze środków ochrony prawnej przewidzianej w Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 85-95)

Anita Staszkwian – Wójt Gminy wskazała następujące trudności przy wyborze wykonawcy: *W przygotowaniu przetargu na odbiór odpadów komunalnych najtrudniejszym elementem było prawidłowe oszacowanie wartości zamówienia jak również precyzyjne i jednoznaczne opisanie przedmiotu zamówienia. Ponadto problemem był brak pełnych informacji na temat liczby osób zobowiązanych do wnoszenia opłat (ujętych w deklaracjach), gdyż w trakcie przygotowywania dokumentacji przetargowej deklaracje były dopiero składane. W wyniku tych trudności istniały obawy czy ogłoszony przetarg przyniesie wybór wykonawcy, a wysokość wnoszonych opłat pokryje realizację tego zadania.*

(dowód: akta kontroli str. 94-95)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

¹⁴ Ogłoszenie z dnia 30.04.2013 oraz ogłoszenie z dnia 15.05.2013 o udzieleniu zamówienia publicznego na zadanie pn. *Usługa w zakresie odbioru odpadów komunalnych i zagospodarowania odpadów zbieranych selektywnie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Wymiarki.*

¹⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹⁶ Szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 351.671,40 zł, natomiast cena najkorzystniejszej oferty w kolejnych postępowaniach wynosiła odpowiednio: 459.270 zł, 370.926 zł oraz 351.260,28 zł.

4. Ewidencjonowanie skarg skierowanych do kierownika jednostki kontrolowanej w zakresie spraw dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie prowadzona była ewidencja skarg i wniosków zgodnie z wymogiem z art. 254 ustawy z 16 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁷. Dane odnotowywane w rejestrze skarg i wniosków pozwalały na ustalenie przebiegu i terminów załatwiania skarg¹⁸.

Na podstawie postanowień regulaminu organizacyjnego Urzędu, do zadań *Referatu Spraw Społecznych i Ogólnoorganizacyjnych oraz Urzędu Stanu Cywilnego* kierowanego przez Sekretarza Gminy należało prowadzenie rejestru skarg i wniosków, petycji oraz innych pism wpływających do Urzędu. W ramach ww. referatu, do zakresu zadań powierzonych do realizacji na stanowisku referenta ds. obsługi Rady Gminy i sekretariatu należało m.in.: organizacja i przyjmowanie skarg i wniosków oraz czuwanie nad terminowym ich załatwianiem.

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. zaewidencjonowano 7 skarg¹⁹ – żadna z nich nie dotyczyła spraw związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

(dowód: akta kontroli str. 83-84)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Wniosek

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰, wnosi o podjęcie działań w celu określenia w drodze uchwały Rady Gminy warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹⁷ Dz. U. z 2013 r. poz. 267.

¹⁸ Rejestr skarg i wniosków określał: liczbę porządkową, datę wpływu skargi, adres wnoszącego skargę, przedmiot skargi, datę zlecenia jej załatwienia, organ/podmiot właściwy do jej załatwienia, termin jej załatwienia, sposób załatwienia skargi, datę wysłania zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi wraz z adresatem zawiadomienia, ewentualne uwagi.

¹⁹ W roku 2012 – 5 skarg, w roku 2013 (I połowa) – 2 skargi.

²⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 14 sierpnia 2013 r.

Kontrolerzy
Bogumiła Leszczyńska-Konczanin
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Mariusz Kniat
Doradca prawny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Wicedyrektor
Andrzej Aleksandrowicz

.....
podpis